

اقتصاد

روزنامه صبح ایران

گر هی که ترامپ را به مخمصه انداخته است

سلاحی قدرتمندتر از بمب هسته‌ای

صفحه ۲

اخبار

واکنش قالیباف به ادعای ترامپ در مورد نجات خلبان هواپیمای آمریکایی ساقط شده

رئیس مجلس شورای اسلامی در واکنش به ادعاهای مطرح شده درمورد عملیات آمریکا برای نجات دومین خلبانش که هواپیمای وی در خاک کشورمان سرنگون شد، نوشت: اگر آمریکا سه پیروزی دیگر مثل این به دست بیاورد، کاملاً نابود خواهد شد.

به گزارش ایرنا، محمدباقرقالیباف در حساب کاربری خود در شبکه ایکس در واکنش به اعلام پیروزی ترامپ در پی عملیات مفتضحانه شب گذشته نوشت: اگر آمریکا سه پیروزی دیگر مثل این به دست بیاورد، کاملاً نابود خواهد شد.

به گزارش ایرنا، پایگاه خبری سپاه پاسداران انقلاب اسلامی جمعه(۱۴ فروردین ماه) اعلام کرد دومین فروند از جنگنده فوق پیشرفته آمریکا که از اسکادران لکن هیث (LAKEN-HEATH) می‌باشد، در آسمان مرکزی ایران توسط سامانه نوین پدافند پیشرفته هوافضای سپاه منهدم شده است.

همچنین تارنمای کانال خبری آسیا «سی‌ان‌ای» (CNA)، در پی گزارش‌ها از سرنگونی یک جنگنده «اف-۱۵ ای» (F-۱۵E) آمریکا در آسمان ایران و سقوط یک فروند «ای-۱۰» در نزدیکی تنگه هرمز، منابع خبری از آغاز عملیات جست‌وجو و نجات توسط واشنگتن خبر دادند؛ رخدادی که به گفته تحلیلگران، از «ضعف ظرفیت دفاعی» ایالات متحده پرده برداشته است.

چند رسانه خبری روز جمعه ۱۴ فروردین ۱۴۰۵ نیز به نقل از مقامات آمریکایی ادعا کردند که یکی از خدمه جنگنده اف-۱۵ ایالات متحده که بر فراز ایران هدف قرار گرفته بود، توسط نیروهای این کشور نجات یافته، اما سرنوشت خدمه دوم همچنان نامشخص است.

سپس روزنامه نیویورک تایمز به نقل از دو مقام آمریکایی اعلام کرد: یک فروند هواپیمای ای-۱۰ وارت‌هاگ (A-۱۰ Warthog) نیروی هوایی آمریکا روز جمعه در منطقه خلیج فارس سقوط کرد و تنها خلبان آن نجات یافت. این سقوط تقریباً همزمان با ساقط شدن یک فروند اف-۱۵ ای بر فراز ایران رخ داد. سرانجام سرهنگ ابراهیم ذوالفقاری سخنگوی قرارگاه مرکزی خاتم الانبیا (ص) در این باره گفت: در روز جمعه، یک جنگنده فوق پیشرفته نسل ۵ اف-۳۵ آمریکا، سه پهباد راهبردی ام‌کیو-۹ و هرمس، و دو موشک کروز پنهانکار، توسط پدافند نیروی زمینی سپاه با سلاح‌های در اختیار یک جنگنده پیشرفته ای-۱۰ و دو بالگرد بلک‌هاوک، و همچنین توسط دلاورمردان نیروی پدافند هوایی ارتش، یک جنگنده پیشرفته ای-۱۰، تحت هدایت و کنترل شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور، مورد اصابت قرار گرفتند.

سرهنگ ذوالفقاری یادآور شد: پیش‌تر اعلام کرده بودیم که توانایی‌هایمان را در میدان نشان می‌دهیم. دشمن باید بداند که با سامانه‌های نوین پدافند هوایی که به دست جوانان دانشمند و پرافتخار کشورمان ساخته شده و یکی پس از دیگری در میدان عمل رونمایی می‌شود، حتماً به کنترل کامل آسمان کشورمان دست خواهیم یافت و حقارت دشمن زبون را به جهانیان بیش از پیش ثابت خواهیم کرد.

یک کارشناس اقتصادی گفت: در ۱۰ سال گذشته، نرخ

ارز همواره در سایه نااطمینانی‌ها بود و عامل موثری که

بر قیمت ارز سایه افکنده بود، عدم قطعیت بود. با گذر

از جنگ ۱۲ روزه، ریل‌گذاری کشور از سیاست تثبیت به

سیاست جدیدی که رئیس کل بانک مرکزی دنبال می‌کرد،

تغییر پیدا کرد.

به گزارش اقتصاد۲۴، سال ۱۴۰۴ شمسی، با پشت سر گذاشتن دو جنگ و تشدید تحریم‌ها، دورانی پرفراز و نشیب

را برای بازار ارز کشور رقم زد. تحولات سیاسی و اقتصادی، سایه عدم قطعیت را بر نرخ ارز افکند و سیاست‌گذاران را

به بازنگری در رویکردهای خود واداشت، تغییری که ناشی

از محدودیت‌های شدید در ذخایر ارزی کشور بود. در این

میان، مدیریت منابع ارزی و تلاش برای ثبات قیمتی، از محورهای اصلی تلاش‌ها در حوزه سیاست‌گذاری پولی و

ارزی بود. برای مروری بر بازار ارز در سال ۱۴۰۴ به سراغ ایمان زنگنه استاد دانشگاه، کارشناس اقتصادی و عضو

هیات مدیره انجمن اقتصاددانان ایران رفتیم.

زنگنه سال ۱۴۰۴ را سالی «بسیار خاص» از منظر اقتصادی و امنیتی توصیف و تأکید کرد که این سال با دو

رویداد بزرگ، یعنی «جنگ دوازده روزه» و «جنگ با آمریکا و اسرائیل» همراه بود که دومی هنوز پایانی ندارد.

زنگنه درباره سیاست ارز ترجیحی در سال گذشته در سایه عدم قطعیت‌ها و ریسک‌های شدید سیاسی و شوک‌های غیراقتصادی قرار داشت.، زنگنه معتقد است که «پس از مشخص شدن فرجام این جنگ در سال ۱۴۰۵، استراتژی‌ها

و اهداف اقتصادی کشور مجدداً تعیین خواهند شد.»

تغییر رویکرد ارزی بانک مرکزی؛ از ارز ترجیحی تا جلوگیری از هدررفت

استراتژی حاکم بر کسب‌وکارها، «استراتژی بقا» است

اشتغال در سایه جنگ و نااطمینانی اقتصادی

صفحه ۵

قیمت نفت در هفته‌ای که گذشت تحت تأثیر اختلال عرضه در تنگه هرمز و اظهارات متناقض دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا، در مورد زمان پایان جنگ علیه ایران قرار داشت.

بازار جهانی نفت در پنجمین هفته متوالی از آغاز حمله اسرائیل و آمریکا به ایران، در فضایی از التهاب، نااطمینانی و نوسانات شدید قیمتی سپری شد. هفته‌ای که از یک‌سو تشدید حملات پهبادی، اختلال در مسیرهای انتقال انرژی و گسترش دامنه درگیری در غرب آسیا ریسک‌های عرضه را افزایش داد و از سوی دیگر، سیگنال‌های متناقض سیاسی و اظهارات غیرقطعی رئیس‌جمهور آمریکا درباره آینده جنگ، بازار را در حالت تردید نگه داشت.

در این مدت، قیمت نفت در اکثر روزها با شوک‌های سمت عرضه و نگرانی از تداوم

قوه قضائیه با فروشگاه‌های آنلاین چه خواهد کرد؟

وطن‌فروشی آنلاین

در بازار سیاه

جنگ

صفحه ۳

سخن نخست

ترامپ نقشه‌را نندید و فروپاشی ستون فقرات پترو دلار رقم خورد!

دونالد ترامپ این روزها در سخنرانی‌هایش بارها تکرار می‌کند: «ما به تنگه هرمز نیاز نداریم. آمریکا نفت را از خلیج فارس وارد نمی‌کند.» اما آیا واقعاً واشنگتن می‌تواند از فروپاشی نظامی که خودش در ۱۹۷۴ طراحی کرده است، چشم ببوشد؟
بله، آمریکا مستقیماً نفت خلیج فارس را مصرف نمی‌کند.اما اقتصاد ایالات متحده بر

جنگ ۱۲ روزه، ریل‌گذاری کشور را از تثبیت به سوی سیاست جدید ارزی تغییر داد

۱۴۰۴، سال نااطمینانی بازار ارز بود

به ارز مرکز مبادله تقلیل داده و انگیزه سوداگری را مرتفع کرد.»

امید به پایان جنگ و نقش حیاتی بانک مرکزی در توسعه
حوزه‌های کارشناس اقتصادی تأکید کرد: «نتیجه جنگ، به نفع کشور تمام شود.» وی با استناد به صحبت‌های وزیر امور خارجه کشور، گفت: «وزیر امور خارجه اخیراً از پایانی بر جنگ‌ها و نبردها صحبت کرد و امیدواریم که پس از حل و فصل این جنگ شاهد خامه‌ای بر این منازعات باشیم.»

وی افزود: «فردای این جنگ امیدوارم که اقتصاد ایران محدودیت‌های کمتری داشته باشد و رفع تحریم‌ها صورت بگیرد و حتی به گونه‌ای شرایط میسر شود که منابع و سرمایه‌های خارجی به کشور بیاید.»

این کارشناس اقتصادی تأکید کرد: «امیدواریم پایان جنگ موتور محرکه‌ای باشد که تعاملات بین المللی آزاد و رفع تحریم سوخت لازم را برای بازسازی کشور فراهم کند و مسیر توسعه را در پیش بگیریم.»

وی در این مرحله «نقش بانک مرکزی را دارای اهمیت زیادی» دانست و گفت: «بانک مرکزی می‌تواند سیاست‌های تجاری کشور را اولویت‌بندی و هدایت کند. از طریق سازوکار تعیین نرخ ارز می‌توان مسیری را برای فعالان اقتصادی و تجارت خارجی مشخص کرد.»

زنگنه یادآور شد: «طبعاً اولین و موثرترین وظیفه بانک مرکزی کنترل تورم است. عمده‌تأ سیاست‌های ارزی ذیل مسأله کنترل تورم تعریف می‌شود. در شرایط تورمی نااطمینانی‌ها آنقدر زیاد است که کنترل سایر اهداف هم دشوار می‌شود. کنترل تورم است که بستر مناسبی برای اجرای سیاست‌ها فراهم می‌کند. کنترل نرخ ارز نیز در چنین شرایطی راحت‌تر است.»

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه «در سال ۱۴۰۵ بانک مرکزی وظیفه‌ای بسیار مهم و سرنوشت‌ساز برعهده دارد»، گفت: «بانک مرکزی علاوه بر هدایت اقتصادی دولت در حوزه‌های مهمی نظیر سیاست پولی و اعتباری و سیاست تجاری و سیاست ارزی نقش مهمی دارد. با توجه به اینکه نظام بانکی نیز ذیل بانک مرکزی تعریف می‌شود، اصلاح نظام بانکی می‌تواند نقش موثری باشد.»

زنگنه افزود: «نظارت و کنترل تخصیصات نظام بانکی

شوک سلب مسئولیت واشینگتن از تنگه هرمز و جهش نفت به قله‌های قیمتی ۱۲۰۰۸

آتش و خشم در بازار نفت

اختلال در تنگه هرمز روندی صعودی را ثبت کرد، هرچند برخی اخبار دیپلماتیک به شکل مقطعی موجب آرامش نسبی بازار شد. آنچه این هفته را برجسته کرد، حرکت قیمت‌ها تحت تأثیر مستقیم تحولات ژئوپلیتیک و آسیب زیرساخت‌های انرژی بود. این عوامل نه‌تنها باعث تغییر مسیرهای صادراتی شد، بلکه موازنه قیمتی در بازار جهانی را نیز دگرگون کرد.

معاملات روز دوشنبه با افزایش قیمت‌ها آغاز شد. نفت برنت با رشد ۲.۱۶ درصدی به ۱۱۵ دلار در هر بشکه و نفت وست‌تگزاس اینترمدیت با ۱.۸۷ درصد افزایش به ۱۰۱.۵ دلار رسید. افزایشی که ناشی از نگرانی درباره گسترش دامنه درگیری‌ها و احتمال تداوم اختلال در عرضه بود.

شرح در صفحه ۴

چقدر از بناهای تاریخی در ایران آسیب دیده است؟	ملاک، جدول و بازی‌های رودرروست	قوه قضائیه با فروشگاه‌های آنلاین چه خواهد کرد؟
«میراث فرهنگی» قربانی جنگ	استقلال قهرمان لیگ بیست و پنجم؟	وطن‌فروشی آنلاین در بازار سیاه جنگ
صفحه ۸	صفحه ۷	صفحه ۳

به‌قلم: مهدی عرب صادق

پایه‌ی سیستمی بنا شده که در پنجاه سال گذشته به طور کامل به جریان نفت خلیج فارس وابسته بوده است. نام این سیستم «پتrodollar» است و این خرچ‌های بود که واشنگتن را بی‌نیاز از صرفه‌جویی کرد. در ۱۹۷۴، هنری کیسینجر با سعودی‌ها توافق می‌امضا کرد که برای پنج دهه، معماری مالی جهان را شکل داد.

ادامه در صفحه ۲

می‌تواند عامل موثری باشد که نقش برجسته بانک مرکزی را در این دوره مهم نشان دهد.»

نقش بانک مرکزی در ریل‌گذاری ارزی در سال ۱۴۰۴

این عضو هیات مدیره انجمن اقتصاددانان ایران تصریح کرد: «نقش بانک مرکزی در ریل‌گذاری سیاست ارزی می‌تواند با حضور آقای همتی و اهدافی که دنبال می‌کند، از هدررفت منابع ارزی ممانعت به عمل بیاورد.»

زنگنه خاطرنشان کرد: «وقتی بنا است عملکرد بانک مرکزی را در سال ۱۴۰۴ بررسی کنیم، باید چندین مولفه را در نظر بگیریم؛ چراکه عملکرد بانک مرکزی در سال گذشته با خیلی از سال‌های دیگر متفاوت است. نخست اینکه یک جنگ را از سر گذراندیم و درگیر جنگ دیگری شدیم.»

او ادامه داد: «دوم اینکه سال نخست استقرار دولت است و سیاست‌های جدید در حوزه ارزی اتخاذ شد و آن کنار گذاشتن سیاست تثبیت و ارز ترجیحی بود. سوم اینکه در میانه سال رئیس کل بانک مرکزی تغییر کرد. چهارم اینکه کشور با توجه به سایه سنگین ریسک‌های سیاسی بر میزان صادرات نفتی ما اثر گذاشت و علاوه بر آن میزان ارز ورودی به کشور دستخوش تغییر شد؛ بنابراین باید در نظر داشت که بانک مرکزی در سال ۱۴۰۴ سال سختی را پشت سر گذاشت و افزایش نرخ ارز در سال گذشته نیز باید ذیل این مسائل توضیح داده شود.»

این کارشناس اقتصادی با اشاره به اینکه «بانک مرکزی از طریق سیاست حذف ارز ترجیحی انگیزه سوداگری را کاهش داد تا بتواند با توجه به محدودیت ارزی کشور را در این شرایط سخت اداره کند»، گفت: «در حوزه برگشت ارزهای صادراتی موانعی وجود داشت؛ برخی موانع به صورت فنی و برخی به صورت فشارهای خارجی بود. همچنین با وجود مشکلاتی که در کشور بود، عده‌ای تمایل و انگیزه‌ای برای بازگرداندن ارز به کشور نداشتند. این عده در ساختار شرکت‌های تراستی در این شرایط که کشور به ارز نیاز داشت، بر اقتصاد ایران جفا کردند.»

وی افزود: «برای پیشگیری از این موضوع ساماندهی ارزی از طریق مدیریت موثر شرکت‌های تراستی در دستور کار قرار گرفت که می‌توان گفت این اقدام هم از دستاوردهای مثبت بانک مرکزی بود.»

این اقتصاددان با اشاره به سیاست کالابریگ دولت بیان کرد: «با اولویت خیر جمعی، بانک مرکزی ارز ترجیحی را حذف کرد؛ چرا که براساس گزارش‌ها ارز ترجیحی به اهداف خود نمی‌رسید. در نتیجه با اجرای سیاست تخصیص کالابریگ، مردم هرچه بیشتر منتفع شدند.»

وی در پایان خاطرنشان کرد: «در نتیجه اکنون مدافعین این سیاست جمعیت بیشتری هستند. امیدواریم در سال جدید بانک‌های تخصصی برای پیشبرد برنامه‌هایی که پیشتر بانک مرکزی اعلام کرده بود، اجرا و با موسسات متخلف برخورد شود و نظارت بر شبکه بانکی افزایش یابد. این امر به توانمندسازی شبکه بانکی کشور نیز کمک می‌کند.»